

עפ"ג 28442/06/18 - אהרון אחדות, אשר משעלי נגד מדינת ישראל, באמצעות בית המכס ומע"מ ירושלים

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 28442-06-18

לפני כב' השופט רפי כרמל, אב"ד
כב' השופט כרמי מוסק
כב' השופטת שירלי רנר

המערערים

1. אהרון אחדות
2. אשר משעלי
שניהם ע"י ב"כ עו"ד רפאל פריג'

נגד

המשיבה

מדינת ישראל
באמצעות בית המכס ומע"מ ירושלים

פסק דין

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט ירון מינטקביץ) מיום 29.4.18 בת"פ

14576-02-17.

כללי

1. המערערים הורשעו על יסוד הודאתם בעבירות מס, כדלקמן: המערער מס' 1 הורשע בניכוי מס תשומות בלי שיש לגביו מסמך ובמטרה להתחמק מתשלום מס, הוצאת חשבוניות מס מבלי שעשה או התחייב לעשות עסקה ובמטרה להתחמק מתשלום מס, זייף או שינה פנקס או מסמך שנדרש לנהלו או למסרו. המערער מס' 2 הורשע בהוצאת 19 חשבוניות מס בלי שהיה זכאי לעשות כן, ופעל במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שאותו אדם חייב בו. המערער מס' 1 נדון ל - 5 חודשי מאסר בפועל, 3 חודשי מאסר על תנאי על עבירה שהיא פשע לפי חוק מס ערך מוסף או פקודת מס הכנסה, וקנס בסך 10,000 ₪. המערער מס' 2 נדון ל - 6 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות, 3 חודשי מאסר על תנאי על עבירה שהיא פשע לפי חוק מס ערך מוסף או מס הכנסה, וקנס בסך 5,000 ₪. הערעור מופנה כנגד חומרת עונש המאסר שנגזר על המערער מס' 1, וכנגד הרשעת המערער מס' 2 וחומרת עונש המאסר שהוטל עליו.

2. ואלה המעשים:

בין השנים 2009-2013, היה המערער מס' 1 בעליו ומנהלו של עסק למכירת מוצרי חשמל ומחשבים. במהלך תקופה זו ניכה המערער מס' 1 שלא כדין מס תשומות בסכום כולל של ₪ 232,468, באופן המפורט בכתב האישום, וכלל שימוש ב - 29 חשבוניות כוזבות על שמם של ארבעה עוסקים עימם לא ביצע כל עסקה, וזייף 7 חשבוניות כשרות, אותן קיבל כדין משלושה עוסקים שונים, בכך ששינה את הסכומים המופיעים בהן, כך שהגדיל את סכום המס אותו רשאי היה לנכות על סמך אותן חשבוניות. המערער מס' 2 סיפק למערער מס' 1 את מרבית החשבוניות האלו, כדלקמן: בין השנים 2009-2011 סיפק המערער מס' 2 למערער מס' 1 19 חשבוניות מס כוזבות על שמם של שני עוסקים, אשר סכום המס שנבע מהן היה ₪ 85,749, על מנת לאפשר למערער מס' 1 להתחמק מתשלום מס כדין.

טענות הצדדים

3. ב"כ המערער עותר להקלה בעונשם של המערערים, כך שעונש המאסר בפועל שהוטל על מערער 1 ירוצה בעבודות שירות, ובאשר למערער 2, להימנע מהרשעתו ולהטיל עליו של"צ.

נטען כי המערער 1 הינו אדם נורמטיבי, אב לילדים וסב לנכדים, ללא עבר פלילי, הוא הסיר את המחדל בכך ששילם כסף לרשויות מע"מ ובדרך של מכירת רכבו ועיקול מטלטלין מחנות המחשבים אותה החזיק. יתרת המחדל נתונה תחת עיקול שהטיל מע"מ על דירת המגורים של המערער ובת זוגו הנמצאים בהליכי גירושין ומתעתדים למכור את הדירה. הסנגור הדגיש כי לא ניתן יהיה להעביר את הבעלות בדירה מבלי להעביר למע"מ את יתרת המחדל בסך ₪ 150,000. נטען כי יש להתחשב לקולא בשיקולים הבאים: המערער הודה מיד בחקירתו ובבית המשפט ללא כל הסדר והביע חרטה רבה; עסקו של המערער 1 קרס וכיום הוא עובד כשכיר בשכר מינימום; אשתו פתחה בהליך גירושין לפני כשנתיים ולאחרונה ניתן גט שהחמיר את מצבו הנפשי של המערער 1. כיום הוא מתגורר עם בתו בת ה - 20 ותומך בה נפשית וכלכלית לאחר ששוחררה מהצבא עקב אי התאמה נפשית, ושליחתו למאסר בנסיבות אלה תביא לפגיעה בה. לעמדת הסנגור, בעניינו של המערער 1 יש לשקול שיקולי שיקום כשיקול מהותי, שכן מדובר באדם כבן 54 ללא עבר פלילי שתפקד באופן נורמטיבי כל חייו ולאמץ בעניינו את המלצת שירות המבחן, כך שייקבע כי עונש המאסר שהוטל עליו ירוצה בעבודות שירות.

באשר למערער 2, נטען כי הרשעתו תביא לפגיעה בו ויש להימנע ממנה על מנת שיוכל להוציא רישיון נהיגה למונית ובדרך זו לפרנס את משפחתו ולהשתלב בחברה כאדם נורמטיבי. לעמדת הסנגור, יש לאמץ את המלצת שירות המבחן, שהוא גוף ציבורי טיפולי המשמש כידו הארוכה של בית המשפט, לסיים את עניינו של המערער 2 בהימנעות מהרשעה ולהסתפק בשל"צ. הוסף כי מתבקשת דחייה של מספר חודשים על מנת לאפשר למערער 1 לסיים הסרת המחדל (באופן של מכירת דירת המערער 1). וכן נטען, כי בית משפט קמא לא נעתר לבקשה לאפשר הגשת תסקיר משלים הנוגע עם מערער 1.

המערער 1 הוסיף כי מיד לאחר שחרורו מצה"ל עבד כעצמאי, במשך כ - 30 שנים בהן לא היו תקלות מול הרשויות. בשנת 2012 נקלע לקשיים כלכליים ועל כן בוצעו העבירות. הוא שילם ₪ 90,000 בנוסף לדמי מכירת הרכב, המציא ערבויות להסרת המחדל, נפרד מאשתו והתא המשפחתי התפרק, בתו שנגמלה מאלכוהול, מתגוררת אצלו, ורכבו, שהיה בשווי 80,000 ₪, נמכר תמורת 20,000 ₪ בלבד.

המערער 2 הוסיף כי נענש דיו. הוא נתרם רבות משירות המבחן, אינו עובד ונמנע ממנו לקבל רישיון למונית עקב ההרשעה. קיימת לו נכות בידו, שהתקצרה באופן משמעותי.

4. ב"כ המשיבה הפנתה לכך ששולם על ידי המערער 1 כ - 120,000 ₪ מתוך הסך הכולל של כ - 232,000 ₪. וכן, גם הסרת המחדל במלואו אינה אמורה לשנות את העונש שנגזר על מערער 1. בית משפט קמא גזר את עונשו של המערער 1 ברף הנמוך של המתחם, אין מדובר במעידה חד פעמית אלא במעשים שנמשכו ארבע שנים, על כן, גם בהסרת המחדל כדי למנוע עונש של מאסר בפועל. וכן, ניתנה למערער 1 שהות ארוכה לשלם את חובו והדבר לא נעשה. בית משפט קמא שקל את כלל השיקולים ולאור הנסיבות אין מקום לשנות מגזר הדין.

לגבי מערער 2 - למערער זה הרשעה משנת 2001 בגין עבירות מס, מאסר מותנה מהרשעה זו הופעל בשנת 2009. כאשר נאשם 2 הורשע בתיק זה, הובאו בחשבון, הרשעותיו בעבירות מס, וכאשר הנו עומד לדין בפעם השלישית - אין מקום להימנע מהרשעה. מדובר בעונש קל שהוטל על המערער כן באה הפנייה להחלטות שתמכו בעמדת המשיבה.

מכל אלה יש לדחות הערעור.

תסקיר שירות המבחן

5. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של המערער 1 עולה כי הינו כבן 54 שנים, פרוד ואב לחמישה ילדים, ללא הרשעות קודמות, לאורך השנים מנהל חנות שבבעלותו. כיום נמצא בהליך גירושין שיזמה אשתו על רקע ביצוע העבירות דנן. המערער מס' 1 קיבל אחריות על ביצוע העבירות, הביע חרטה. בשנת 2015 סבל מאפיזודה דיכאונית וממחשבות אובדניות והחל במעקב פסיכיאטרי חודשי וטיפול תרופתי. שירות המבחן המליץ כי ככל שבית המשפט ישקול בעניינו את האפיק הטיפולי, תידחה גזירת הדין על מנת לשלבו בטיפול קבוצתי לעבירות מרמה.

6. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של המערער 2 עולה כי הינו כבן 58 גרוש ואב לשלושה ילדים, בשנתיים האחרונות אינו עובד, בעברו שתי הרשעות קודמות בעבירות מיסים. ההרשעה האחרונה הנה משנת 2009, בגינה נדון לשני חודשי מאסר שרוצו בעבודות שירות. המערער 2 קיבל אחריות על מעשיו והביע חרטה. הוא השתלב בהליך טיפולי קבוצתי, במהלכו גילה הפנמה ראשונית של משמעות העבירות והמניעים להן. ביטא רצון לעבוד כנהג מונית. הומלץ להימנע מהרשעתו על מנת לאפשר לו תעסוקה הולמת ולהטיל עליו של"צ בהיקף של 250 שעות וצו מבחן למשך שנה.

דין

7. דין הערעור להידחות.

לזכות המערערים עומדת הודאתם במיוחס להם, שהביאה לחיסכון בזמן שיפוטי ולייעול ההליכים, האחריות שלקחו על המעשים והבעת חרטה. לזכות המערער 1 יש להתחשב במצבו הנפשי, כפי שתואר בתסקיר שירות המבחן,

ובכך שהשיב לקופה הציבורית סכום של כ - 120,000 ₪ ונתפסה סחורה בשווי של כ - 15,000 ₪. לזכות המערער מס' 2 יש להתחשב לקולה בכך שבכתב האישום אין התייחסות לתמורה אותה קיבל בעבור החשבוניות שסיפק למערער מס' 1. כמו כן, יש להתחשב לקולה בכך ששולב בהליך טיפולי מתמשך ונתרם ממנו. מאידך, לחובת המערערים נזקפת חומרת העבירות שביצעו. בית משפט קמא התייחס לערכים שנפגעו כתוצאה ממעשי המערערים, ובכללם, ערך השוויון בנטל המס והפגיעה בקופה הציבורית. מדובר בעבירות אשר הפיתוי לבצען גדול לעומת סיכויי תפיסה נמוכים. הן שקולות, הלכה למעשה, לשליחת יד לקופת הציבור ומחייבות ענישה הולמת ומרתיעה. מעשיו של המערער מס' 1 בוצעו לאחר תכנון מקדים, בתחכום ובאופן מאורגן על פני תקופה ארוכה. המערער מס' 2 סיפק למערער מס' 1 במשך תקופה ארוכה את מרבית החשבוניות הכוזבות בהן השתמש כדי לנכות שלא כדין מס תשומות ובמטרה לאפשר לו להתחמק מתשלום המס בו היה חייב. בעבירות כלכליות, שהינן קלות לביצוע וקשות לגילוי ואכיפה, וישנה חשיבות ואפקטיביות להטלת לענישה מרתיעה. ענישה בדרך של עבודות שירות אינה מבטאת איזון ראוי של מכלול שיקולי הענישה, לרבות הרתעת הרבים והרתעת היחיד בעניינו של המערער 1 והעונש שהוטל על המערער 2 אינו מחמיר. לפיכך, בנסיבות המקרה דנן, אין הצדקה להתערב בעונשים שנגזרו על כל אחד מהמערערים.

באשר למערער מס' 2, אין הצדקה להימנע מהרשעתו. הכלל הוא כי ההימנעות מהרשעה או ביטולה תיעשה במקרים חריגים: **"רק במקרים יוצאי דופן, שבהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה"** (ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337, 341 (1997)). העבירות שביצע המערער מס' 2 הן עבירות חמורות. אין מדובר במעידה חד פעמית, אלא בהפצה של חשבוניות כוזבות רבות לאורך תקופה של כשנתיים. בנסיבות אלה לא ניתן להימנע מהרשעה מבלי לפגוע באופן בלתי מידתי בשיקולי הענישה, ובכללם, הלימה והרתעה. באשר לפגיעה הנטענת שתיגרם למערער מס' 2 בגין הרשעתו, טענה זו רעועה במיוחד מקום בו מדובר במי שכבר הורשע פעמיים בגין עבירות מס. לא הוכח כי הרשעה שלישית דווקא תוביל לפגיעה ממשית וקונקרטיית בו באופן הגובר על האינטרס הציבורי שבהרשעה.

לפיכך, בנסיבות דנן, העונשים שקבע בית משפט קמא מקובלים עלינו ולא מצאנו מקום להתערב בהם.

אשר-על כן, הערעור נדחה.

המערערים יתייצבו לריצוי עונשם ביום 10/2/19. המערער 1 בבית המעצר ניצן עד השעה 10:00, והמערער 2 - כאמור בחוות דעת הממונה על עבודות השירות.

ניתן היום, י"ד שבט, תשע"ט, 20 בינואר, 2019, במעמד ב"כ המערערים, המערערים עצמם וב"כ המשיבה.

שירלי רנר, שופטת

כרמי מוסק, שופט

רפי כרמל, שופט
אב"ד

